TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E. 2571

باقیه‌سی بزه باقمدنا احوال ایدیلمه‌مکدا براقدر . بریم وقتده دکر بیلکه
ویرمکده ، زماننده حضورنی جانی وهمیتی براقار . ایلم برلنمکده در .
علی افندی

بصیرت

— بیزسی‌نی جایه‌ادمی —

جزء
جریده‌ی حوادث ، ترجمان احوال ، بصیرت افکار نامنده ؟

۱۲۸۶ سنه‌سی ذی‌القعده سنده یاپیلان بصیرت ، توکیدنه اولان اشکال بحث‌لرنی بریدر .
بونلرنی بزه تمدنی نقل ایده‌جکم
آدلی بر بروشور ، اعتبارنی نشر ایده‌رک
ایدیلمه‌سی
ایدیلمه‌سی
صاحبی / رسمی افندی ،
آرزوسی تشویق اکلاتور .

(۱) زراستانجولده یارنم محله وقایع مهمه

(۱۲۸۷) سنه‌سنده علوم معارف و پولیتیقه‌دن بحث ایدن اوزره (بصیرت) نامیله یومی بر جریده
نزد ایچون مساعده اولنمق مقصودنه یازدیغم عرضحالمی خارجیه ناظری فؤاد پاشای (2) تقدیم
اولنمق اوزره نظارت مشارالیهاسی سعید افندی‌یه ویردم . سعید افندی ناظر پاشانک
اوطه‌سنه کیروب برآز صوکره چیقدیغنده ظاهرنه قومزی مرکب حوالسنی ایاغ ایتدیلر .
اوطه‌سنه کیروب برآز صوکره چیقدیغنده ظاهرنه قومزی مرکب حوالسنی ایاغ ایتدیلر .
— بصیرت بوندن سببی نه در ؟ ،
— اشبو عرضحالده شرایط حفظ ، اشارت ویریلمیه ایدی .
دیه صوردم :
— شرایط کوزده اعتنا سه دکل . مساعده ایتمیه‌جکسه ، بر طاقم وجلده
اداقدنا دوغرونی آنکاره بولنمشدر .
— اونده ده ویرمه‌ملی‌سنز . جواب ویردیلر .
نزد اعتبارنی ایتمه‌یوز . اوقت مساعده اولنه‌جقدر . — جواب دیه جواب ویردیلر .
خانده مراجعت ایتدکم . اوقت قالتسنه انتظارده بولونیورم . و ایکی ساعت کچدکدن
آرتق کیدیلمه‌مشدر . اوتدنبری قالتسنه کوریلمکده هان مشارالیه مسعود
افندی‌نک مدفع اولدیغی کوریلمکده ، ناظر پاشا بزی ایتمه ، حضورنه
مسعود افندی افاده ایتدکلنده ، ناظر پاشا بزی ایتمه ، حضورنه
اقتدانه نزدنه کیدیم . ناظر پاشا (3) جایه‌سنده ، شرایط حضاره‌سنی یازدیغ کوندکی اوزره
صحیفه‌ی مطبوعات مدیری ماجد بک حضاره یازلدی ، و ناظر پاشای تقدیم اولونمدی .
یارنم ساعت صوکره حضاره ، اشبو حضاره‌لر ، هان بر ایکی کون قدر انتشاری
ویریلیر .
ناظر پاشا : — ایشته حضاره‌لر ،
آرزو ایدیم . " جواب ویریلیر . ناظر مشارالیه بو حالدن کیفیتی تفهیم ایتدی . محاسبجی
بر آن تردد ایتدم .
قولاغنه برشی سویلادی :
افندی‌یی چاغردی . محاسبجی افندی ایچ کدیکنه و آیالغنده بنه زیارت ایدیلر "
— هایدی
محاسبجی افندی ایچ برابر کیدیلر : — ناظر پاشا حضرتلری سزه معاونت اولنه
جویریلیر !
محاسبجی افندی ایچ برابر کیدیلر : — دیو صدر صدرینه ابلیغ تسلیم ایتدی .
اوزره اوچونجی برا دریجنی آمر ایتدیلر " دیو

- او وقت مصطفی مرحومه بدایه مشکل اولدیغندن وزیر خانده خاتجه سدا قریب زوکورا برماکنه
مراجعت ایتدی - بازیفی که سوچ تشمیس بدجه بایاچه اولمه اوزره کوجورا تشمیر بیوبدا تشریف بابلادی -)

رجب - بوجهاره فرانسه - پروسیا حرب ظهور ایدوب (۱۸۷۱) یلنده هانکه طرفی ارزام
ایده جکنه مترددر :
(وقتاکه ۸۷ سنه سنده فرانسه و پروسیا دولتلری بینده محاربه ظهور ایتدی . هیئت تحریریه
و ترجمه مز ارضروم مکتوبجیسی ارتسال ایدن صحیح پاشا زاده آیت الله بدا (4) ، بمبه مکتوبجیسی ایرتسال ایدن
استمبولنده (5) قره داغ محاربه سنده شهید اولان قریب مصطفی جلال الدین پاشا (6) مرحومه مشهور اولان
(یازیلمقده جزالدین افغانی دفع ایدن) موسیو قاره سکی و عدیم مکتوبجیسی خاتمت مکلدن (8) مرکبدر .
هیئت تحریریه اجنبی ایدوب : در بدایتکه بوبوک دولت بربریلی محاربه یه باشلادیلر . هرکون
ایکیسندن برینه ارزام ایتمیه باشلادی اولاردن بر مسلدار طوتمه برخوتنه ایچون لازمدر . کیمی
تلقاء کمیور .
اوتهدن وضع اولوندی :
مصطفی جلال الدین پاشا سوزه آغاز ایلیه : در ادمجه ناپولیون طرفندن کلمه تلقاء اولنان :
— عسکر امپراطور ویلیام سرایده چوبا ایچره جکم . قالیمه اوکسوندا سرایده دانی اسیر چکم
رجب - چونکه حربدا ایتدالرنده فرانسه اوروسندن بر نفره پروسیا حدودنی کچوب بر کومرورا
صلح خبا ایتدیلر ، — " پروسیالیلرنی تکلمه تلقاء ده : — دونکا کون خالانا حمله وقوعلرنده
قانلی برمحاربه اولوب تلف ، براوقدر مجروح ، فرانسالرن اوده تلف و یکه مجروح وقوع
بولمشدر ، جناب حقدا محون وغالبیتله محلی بزم طرفده قالمشدر ، دیه ایستکه بایلمقده
اولدیغنی پروسیالیلره مسلک کی اولمالیدر " دیه رأیی بیان ایلدیلر .
بودا اوزره باسه مجرم آیت الله بدا : در بدا اعلام ، بوکون ناپولیونلا
پروسیالیلره مسلک کی اولمالیدر . باسه مجرم باب عالی فرانسه بولنیغی
سنوات وغلبه حیات اقطار جهانی طوتمشدر . باخصوص سرای همایون و باب عالی
طرفندن بر خلوکه روحایه اولمالی " دیه رأیی اصباح ایتمیه ایسه ده ، مصطفی
جلال الدین پاشانک رأیی ارزیلم قبول اولوندی .
بلاخره پروسیالیلر فرانسه هجوم ایتدیلر ، ایلرکی باشلادیلر .
نهایتده محاربه سنوات ایتدیلر . آن آیلین بمبه سبب انفجار ایله آیلین اولدی . کیمی کوندن
آیرلنده آیرلنده هدایی و روحی تلقاء ترکسه آن آیلین بمبه سبب انفجار ایله اولدی ، روحیت سوق اوزره و برستمی
می - ۲ می تلقاء آلیوردی . بیلین برآز دها توضیح ایدیلر ، مصطفی بک ، وزیر خانده ن (9) اهمیه
می - ۲ می تلقاء اولمه اوزره ، بوسی اوده یاپ تشمه ترانیه باشلادی .
فوقه باره اولمه اوزره ، بوسی اوده یاپ تشمه ترانیه باشلادی .
آتشده یاپاسیاندا مصطفی بک نقل ایدیلر .)

بو اثناده احمد مدحت افندی مرحوم ده استانبول کلمه‌سه و بعثت محرری آیانه
قاتلیق‌ده علی افندی، کندیسی خاص اسلامبول بوالتسی شوبه ایکلاتیور:
(برکونا قطعه‌ده، اوطوریرکه اوطه‌یه بلیده وقوعی قوشاه، آرقه سنده قیقیر
جانه اولدیغی حالده برکچه گرده‌ر.
"سویله‌ک، دیدی.
"غالبا بن بیلیه‌جکم، کندی کندیمی تقدیم ایده‌یم، دیدی، به بغداده
"دلی نقیب مدحت پاشا الیوم بغداده والیدر. نه سبب بن بویله برقندیلی
تردد ایتدیکم؟"
دیدیکه:
"حسب الدیه استعفا ایتدی. پاشا حضرتلری استعفا ایتمه‌ده..."
دیدیکنا جوره:
"شمدی بوراده بر مأموریت تقبل اولونه‌بلیر؟"
دیدی جوابا:
"اگر قبول ایدرسکز بیلیه محروم ایده‌یم.
"هنوز مأمورم یوقدر.
"ترجیح ده ایدرم"
برآزده قازنجه بیلیر.
دیمیاوزم:
"اساسا ولایاتده جقانا رسمی تحریرات ایچون زوداری تحریرات قلم
سرعت و کوزل عادت بازان اولاریدی کی، بعضاً مدحت افندیلر بازیلانا بنزر مخصوصلر
نظارتی جلب ایلمکده اولدیغندن محرر لکه منع الممنوعیت قبول ایدرز. و بوکوندن اعتبارا شمدی
شمدیدن بیلیر نه‌سنه مناسبه وجوده اسمکزی رفته قید ایتدیم" دیدی.
کندیسی ده محرر لکه دوام ایتدی (10)
زماندا ضابط ناظری مشیر حسن پاشا ایله بولندی آیاسی بدایی اولی کلمه‌سه.
بعثت صاحبی مشیر پاشالی آغر بر شکلده اتهام و تعقیب ایتمکده‌در.
بولندی ایچون نه قدر دوام ایدیر انتشار نده حسن پاشا نامنده
بر ضابط مشرفی واردی. حسن پاشا غایت خوشخو، برآدم اولمغله برابر دردشلکدن ده دم
ودوده‌لر آلدنا تسبیح دوشمیه، حاصل هر سازدن حالا، بوقلونه کی برآدمدی.
بیاده بعثت بوآدمدن بیلیه احتیاط ده‌سمه، بونلر آلدنن قوتلرینه بدایی شکل بولوندی.
بوکا باشلیجه سبب عرضه شرف ایدی. بوندن احتیاطاتی و اداره ضابطه مستدلکی
آیاجه تحریر بازرجه حضرتلری حدت و شدتی آیرمیدی. اجراآتنه هر ناصله باب عالی
بوآدمدن خود سرانه و غیر رسمی طرفدن مسؤل اولیاندر.
سامه کاراغه حرکته بولوندیغندن هر ایته دیکه بایلیر، هیچ بر طرفدن مسؤل اولیاندر.

کیمسه قارشی طوتولدی تلف ، بر قاتل عفو ایدیلدی .

شرقیه دائره سنده قاسوسنده حسبانه محله قپولی رحمزن اولاده بر قاچ
حزن یاپیردی ، ایشته الوریه دیکه بر بیلیر جرم عادی ایله دردست ایدلدیکنده ، او محتاجلره بر
آنا زنی ، کویا اولاسی مطلبنی اولدیغی ایچون ، مجرم اوستوم سیه دیر ، ایچیلنه کومور دولو
برمانقال قویدیردی .

بیچاره مجرم : در امان اقتم ، حقوق آیندیه بن ، مانقالدر لزومی یوقدر دیر
ذخیره ایتدیکم :
در سد سیلیم زنده ، هر نقدر حقوق آیندیه ایسه کده ، بوراسی صوقوقدر . مثلا
پاشا عظمتلی ترحم بویله آمر ایتدیلر . سز راحت ایدیکز دیر دمیر قاپیلری قاپاتیوب کیدرلردی .
بیچاره آرامدر ایرتسی کونی داخلی موموریلر وفات ایتدیلر . نه دیرلر جنازه سنی قالدیرمنیکز
چوقه دفعه واقع اولمشدر .
بو آرامدر کویا محلله صاحبنه واسطه ارامنه قارشی اهالی ایتدیکی
ظلم و استبداد رضاسی ، استانبولده اوقدر افتیزلر واردرکه ، تقریبنی مستغنی ایدی .
مثلا کیمسه (اداری) ساعت لاوحیدن صوکره باب عالی جاده سنده خرستو آرام
خرستو آرام کیمسه کره جنابلر وقوع بولور ، قاعده لری دردست ایدلمزدی .
صویارلر ، بعضه کره جنابلر وقوع بولور ، قاعده لری دردست ایدلمزدی .
بر بوندن کوروب ایشتدیکم مسلک اقتضاسنه بعضی یازیلردی . بوکون :
خرستو کیمسه لری سعادتلی زینب ایله ایچوب ایچیلنی کوردکدن صوکره بنم سایه جکیلوب کیدیورلر .
بوکا ضبطیه مشیر فلانلرنی تدبیر (بو عبارهیی یازمانی سانه حسن پاشا قازاندی) نه یاپابیلر ؟ بو
مخصوصده مفید دکلمیدر ؟ " دیو یازیلیر مستهزیانه قدری بلا زیاده جانی صقیمه اولدیغنی ،
بوندن بویله بعضی غزته سنده ضابطه نک اجراآتی ضد بر فقره کوردکده ، هرکس کندیسنه ایراد
ایدیلمز خواص اهالینک فکری وقتیچه اقتدار (فکر پاشا بیلیس والیلکده ،
وفات ایتدی .)
وقتیچه پروزه متعرفلنده آیرجه بعضی غزته لر هرکون بوندن آلتدن رودخانیوب بر بهانه آرارلردی .
بعضی بعضی غزته لر هرکون بوندن آلتدن رودخانیوب بر بهانه آرارلردی .
محل اقتدار بر حادثه لیه شویله اکلاشیلیر :
بهانه بو فرصتی طلب ایدیور .
رجیم :
(محرر افندی موسیو خیرالدین افندی یازیلانه بر بند مخصوصده :
(محرر افندی موسیو خیرالدین افندی یازیلانه بر بند مخصوصده :
بوندن خارجی نظارت قدر ارتقا ایتدیرلردی .
" اوردیاره غزته جیلر اوقدر مقبولدرکه ، قدرسنه حسن پاشایه ایراد ایدیلر .
بوکیره ایسه بر ضبطیه نظری قدر حیثیتی بوقدر " فقره سنه حسن پاشایه ایراد ایدیلر .
بنم جلبم ایچون مطلبه بر جاده سنه ایله بر نقد کوندر . دیکری صول طرفنه آلدیغی
بوندن یاقلاشیوب بری صاغ طرفنه ، صیره جاده سنده باب عالی اهالی
بر قاتل کولکه کی ، صوقوب ،
یانطالوندن کلنه صوقوب ،
ایتدیا .
بوله بر بوندن نه در بیچون بنم بویله کولکه جیکدی ؟ بر قاچم " دیدیکده

— مشربات افندینك امری بویله در ، دیو جواب ویردی اوزرینه سسمی چیقاریلدی .

بن دوغروجه ضابط مدیری اناددور کاظم بك (اوزمان مقدونیه نك متصرفی ایدی)

اوطه‌سنه ، اوسارنارك مشربات‌ندا حضورنه چیقاریلدی .

— ضبطیه نظارتی ؟ — بوگون چیقان بیچاره یازدیغمز شو نظامنامه‌یی کیمك ؟

« بوگون ذات حضرت پادشاهی یك ایدرك ! » دیه‌رك بر ضابطه‌نك

حضرتلرینك دوغرودن دوغرویه ذات حضرت پادشاهی یك ایدرك ! » دیه‌رك بر ضابطه‌نك

حضورنه چیقاریلدی امرایندن .

نظرکلری : « ایشته باقه ، آرقه‌سنده‌کی ایلیه ، وقتی بخیطانك ،

بلنده‌کی طوقه‌سی ، بونك هپ عدمت شهیدیدر . اوحالده چیزاکی سنیری کوردرسدر »

دیه‌رك اوش دیوان ضبطیه‌یی حواله ایلدی .

کوبلر ایچی قاکونه دائره‌سنده کوزلدر اوزره ، کریدلی صالح افندی یاستده

قافیه‌کر کرجی شریف افندی ، عفتی و اوه اعضالرنی مرکب « دیوان ضبطیه » نامنده

برمحکمه تشکیل ایتدی . حالبوکه دیوان ضبطیه حقیقتده برابر ضبطیه مشربی حسن باشك دیوان ضبطیه

ایدی . بن دیوان ضبطیه‌یی داخل اولدیغم زمان غزته‌یی یازیلان فقره‌نك معناسنی ایضاح

ایتدیلر . ایضاح ایتدیلر . بن چاره‌سز بونلرك مشربی باشك قدیم خادم اولدقلرنی

هرنقدر مسافه ایچنده ایسه‌لر ، بوگونك تأثیر ایتدیلر . رسمی طوتدلر : « مذاکره

ایدیلکده ، مظنون طباسی چیقاریلدی » امری صادر اولدی .

بن آلوب تنهی اوطه‌سنه کوتوردیلر . بر ساعت صوکره چاغریلدی . دیوان

ضبطیه‌یه کیردم .

رسمی بدا خطابات : « در باقه ، یازدیغك فقره اوزرینه سزدن

دوقتانه آلت کون حبسده محکومسکز انقاله آیا ایچ حکم اولونوب ، مشربات حضرتلرن

طرفندن موجبنجه اجرا اولونمشدر . باشقه بر دیه‌جکك وارمیدر ؟ » دیه‌سی اوزرینه :

« هیچ بر دیه‌جکم یوقه . یالکز اخطاریکز وجهله دوقتانه آلت کون

حبسنه‌نه کچه‌جکم . بونده باشقه جانه‌م یوقه » دیدم .

بوندن اوزرینه : « زه آل جاندوسه ، بونی کوتوریکز » دیه‌رك

استانبول مدیری موصالی کاظم بك اوطه‌سنه

جاندوسه بن دوغرودم

کوتوردی . کاظم بك بنی کوردیکی کبی : « جانم قاچمی دفعه‌دن بویله محکوم اولوبورسدر ،

نه‌قدر چوق یارك وارسه . آرتیق دیلك طوتسادر اولمازمی ؟ » دیه‌رك ، امثال

مثلو بن اشاغیده جانم حبسخانه‌سی قپوسنه ایریشیرکلرنده ، غازیانه هرکون قاچولی

آصیه چاره‌سنده ایلکه ، کافی‌دیر : بر یاننده اوچ دورت یوز یرلم و آلتونه ساحت قوردوغ
وار . بنی بو حالله ایچون صوقاقسازلر ، جانبلی آراسنده تکرار بر جنابتم سبب ویرمه
اولورسکز ، دیدم .

بر امانه ویرکز ، بنده قانونلر ، دیدی .

جواباً : بر سقا رکل ، مشیرکزه سیلی اصیب ایده‌جم . ضبطه‌یه برارم وارد .

اونی چاغیرکز ، دیدم ، سیلم ایچون ، بنی یاقلاقلر قاپوسنده ایچیرسه صوقدیلر .
برادرم کلدی . سیلم ایچون ، بنی یاقلاقلر قاپوسنده ایچیرسه صوقدیلر .
جانبلی بنی کوردکلرنده : بر دیلکه اوچ ساعتلار صاقلنام کلدی ، دیه‌رک یاننم صوقولدی .
بونلره هوای صمیمی آراسنده برلیک یاواشجه جیبده بولونان کومسه قوطوسی
باشلادیلر .
بونلره هوای صمیمی آراسنده برلیک یاواشجه جیبده بولونان کومسه قوطوسی
قیصاً سمی چیقاریوب سکوت ایتدم .
برلیک ده فندلی آچیلدی . قیصاً سمی چیقاریوب سکوت ایتدم .
برساعت صوکره ، اوکه جیلده اولدیغی کبی ، عزیز اخباردن مطبعه محافظه
مدیری ~~بکه افندی~~ ، الیوم وزیر خانده مستقل مطبعه جهاز اولدنا) بکه افندی
حلب ایتدیریوب ، بو دفعه ده مشیرباشی خانه اولمه‌اوزره ، بونی آلدیرایم مقطوع
دیا قدیم قبالی بکه افندی ده سلیم ایتدکدنا ایکی ساعت صوکره حسین‌زنا
حقیلدی .
حاصل حسن باشا بی بویله دورت دفعه دیوان ضبطه‌ینا صوکیم ایتدیریوب
جانبلی حسنباشی ، صوقدی . آیقیه بر جفدوده ، قدر سیم ویرمه اولدیغی فاتکحساب
ایتدیلر .
اصل بلا بزه سنده ، بو بویله حسنباشی آیتیلدقجه معاذالله برکیم قاپلامه
اولوسام حوز آسنده اوسوله‌مدر ایمونا قوشیانا صاقال خاطرم کلیور .
بر یاسقالیا بورصلیلر اوجی کونا : بر حریستیانا منفعت شاهانه ،
بورصلیلر Pe بر وقوعات اولماقتیه ، کمال امد واسالیه اوزره کچیریلیر . بوایسه
ضبطیه مشیر فلاطونا تدبیری دولتلو حسن باشا حضرتلری اثر همم و اقدامدر
سایسنده اولمشدر . جناب صدر مشیرباشا حضرتلری نیجه بویله یاسقالیلره تشبث بیورمه‌
دیسیلر ختم مقال ایلیوز . " قدره سنی بابدب هرشیده دیرلکه هیئت تحریره
دیسیلر ختم مقال ایلیوز . " قدره سنی بابدب هرشیده دیرلکه هیئت تحریره
طرفنا بو فقره‌نده غایت دیقت ایدیلمس ایمونا احظاراتده بولونمش ایسه ده ،
بر Pe اولانه سوقدرجه بر احذشاء اهمیت اولورم " دیه‌رک دیاشم
کلم‌جکی سیلیرک غایت دیقت ایدیلم .
مشیرباشا بو فقره‌یی کورمه . قدکی دیقت ایتدیلر . تنبیهاتی
دیرمه ، آیقیه بر بهانه آیلیورلر .

تصادفی اولدیغی برقاچ کونه صوکره اسکدار. واقع حرمیه ترجمانی
خواجه حسن افندینک وفات ایتمکله بازمسوده. بو حسن افندی مهمعلیای سلطنت سنیه
بندگاندن ایمش. سلطانه خائنلرندن ناسعدینی مرهب اولمش. مگر حسن افندی وفات ایتمش
اولدیغنه برقاچ کونه صوکره دائره لرنه کیدوب اثبات وجود ایتمش. یوزیاره احسان آلمش.
فقط حسن پاشانک ترویج کیدوب ایرهسنه جابنده بولونمیوب حالده
بعضه بزی کولدورمش. بو سبب عصیان افندینی مأیوس ایتمش و دیرلر شقاب
ایتمش.
حسن پاشا مهمعلیانک متأسف اولدقلرینی ایشیتمش، بوندن امداد فرصت
اولمانه دیرلر بنی حال باقه برتذکره ایله معهود دیوان ضبطیه حوالیه ایلمش.
مهمعلیانک قبه دشمنه قلب عالیسی متأسف ایدوب برحوادث پازارلغی زمانه
دوملی دیوانه مذکور هم اوکون، بونلرک کون صبح صبحه قرار ویریلوب موجبنجه
تشبث ایدلمکدن صوکره کاظم بکه بزی حسن پاشانه طلبنی، الله اخراولسون بکه افندی،
بوکره ده، بونلرک را فصله بزی ایکی ساعت صوکره خلاص ایلدی.
باقکز نه مدهش کمس دار کز نه بازیلر قدر. فقط
نه حال. مشیر پاشانک قدر بویله در.
حسن پاشا بنی حضورنه چاغردی. بعضه ایلیم
حسن پاشانک حقیقتنه. حسن پاشا بنی حضورنه چاغردی اوتوردیکز دیکیلمه دیدی. بر ایکی
دیرلر: بر بازمه اولدنکز سوقدمی اوتوردیکز دیکیلمه دیدی. بر ایکی
اهمیت ویرمیورلر معهود پاسقالیه دیاسنی چیقاره قائت ایتمز.
پاشه دیا بولابیوره، اصلح مدم اولدیغی ایچون پاسقالیه
دیاسنی پازارلر، اویله دکیلمی؟ دیمی اوزرینه: رد افندم، بر بر دیاره،
پاسقالیه قناسنیه پازلمش: بونده بر غرضه بوقدر. جناب حق بیچ بیچ بابرامله
بشبرسیه دیاسنی بونلرک غرقی واردر، دیدم ایسه، بر توپ قاغ ایده مدیلر.
بدآیتیه بونلرک صوکره عقل باشه طوپلدی دیدی. اوارنی مطبعه کلدم.
حسن پاشا بونلرک برآز صوکره حسن افندی تاصیل نقل اولنمش،
آرارنی برسنه صورمش. عفو اولنوب استانبوله
بوره شرمنک خلاص اولدقه ایسه ده، آرارنی برسنه صورمش. عفو اولنوب استانبوله
کلدی. فقط مشار اولدی. فقط منفاره ایلمکه تزبونکشدر ایدوب ده
کلدی. تکرار ضبطیه مشیر اولدی. بر آیلق باشه والیلکه ایله یانیه، ایلمکه ارناودلر
جمعنده بر شاید یازمارمه.
ایلنده نقل اولنمش.)
بونلرک بدل افندینک خاطره آراسنده بوره. برلیه بیلمیورم
سیاحت واردر. آرنی کچه بردسوزنده بونلر اوزنده اوزاغی کلامی.
خلاصه بو:

قانه — پروسیا حرب صورا بولوقدنا برلین صورکه ، المانیا سفارتخانه سندنا بر دعوتنامه
آلدی . کیدیور . سفیر ، ایرتسی بیسمارقدر . بر مکتوب کندیسنه اوقویور . بیسمارک بو مکتوبه :
در حال اینانسنده ، بیلدیرا پروسیا لهسنه ، تزیاننده ، بولونان سندنا حنذالیه دوبیدوغنی ، حماجه
المانیا ملتنه تشکر ایدلسنی رجا ایدیور ، آیریجه بول مطلقنا سفارتخانه نا سوق ایدیلدی اوزره ، کندیسی
برلین چاغریور .

صدر اعظم عالی پاشا دار . بیکده ک ساحلنه کیدوب کیفیتی عرض ایدیور . صدر اعظم
مخطوظ اولدی . دعوت هرنه اجابت ایتمه توصیه و تشویق ایدیور . آلمانیا
سفارتخانه سندنا ده ، سفیر افندی ، اوسه بیلدا وقوع بولان آلدقدنا صورکه ، تمنیدار دانشجه
آلمانیه مرخصیتنا حاضر اولدی ایلا برلکده بولیه جیقور . بیسمارک ، ملاقاتنا شویله اکلاشقده در :
در اوتکیاری چونکه بیسمارقدر حضرتلری خانه سنه بیله بر آرایاجی جلب ایدیلر ،
دیمیه . بر آرام کلدی . ترجمه نه برابر سندار . قوناغه کلدیلر . برنی آلتا قاتده برادلری
قویدیلر . بر آن استراحتنا صورکه قاتمی ایچه دیلر ، ویریع . در حال بر موسیو کلدی .
کیا توکیه اشغاله ایلا حال و خاطرینی صوردی و ترجمه نه برافتی بنی بوقاری چیقاردی .
برجالنه کیریلدکدن صوره :

— افاده موسیو ، به برنسی حضرتلرینه سیلیم ، شاید یاپاجاغنه
برقاچ دقیقه بولونقده ایسه ، بنی کندیلرینه تقدیم ایدیلر که طاشنه اولاجاق ، دیدی .

— خایر ، بابکه سزی قبول ایدیور ! آرقه سنده ذاتاً
دیدی اوطه یه کیردیلر . برنسی آیاقده بولونوب ، آرقه سنده ذاتاً
اوزاندی الاتوقه ترتیب اولوب ، بر ایلا برابر سمنا ایتدیکی چاره ، برنسی حضرتلری
آن اوزاتوب ، خوسه امدیلر اجرا و قاسیلیندنا حضالیه اوطه مقتضی
تکلیف ایتدیلر .

ترجمان افندی واسطه سیله اتفاقات یوروقدری چاره ، اوکنده بولونان
سفاره لرنا برلرینا اکرام ایتدیلر ، به هرنه قدر ایچم دیدیسه ده :
سفاره لرنا تکلیف ایدیلر ، اساساً توتون تورک توتونیدر ،

— توتیکلر سفاره ایچرلر ، دیدیلر . هانکی طریقنا کلدیکی و بولنده زحمت چکوب
چکیلم یاپدی . طوغری طریقیله کلدیکی و زحمت چکمه دیکی کلمه ایتدی .
چکیلم دیکدی سوای اوزرینه ، چاره ایلا صحبت ایتدیکی چاره بیلدار نسخه اجلیسایله
— قانه ایله صحبت ایتدیکی چاره مطالعه ایدیلم .
برابر ترجمه سنا ، استانبولدنا سفارتمز واسطه سیله کرتوب
وقوعاتی روزنامه یازیلقدنا دولایی بیلدیر محفوظیتی و اوروپا حضرتلری
مطالعه ایدیلم . آیریجه تشکر ایدیلم . توکلاق آلمانیه و المانیه

تورکده اولانلر مجددن قطعیاً خللدار اولمایه‌جق درجه‌ده اسکیدر.
سیورلر. مقاله و قهوه ایچمکلکمز بدیهی رفیق‌قدر. دولم ایتدی.

سامیه خلیه آیانمز قالقدی.

— بیچاره ایتدیلر، بیورمزلر، نه بوکسدشلر!

دیه‌رک حمودتی سامیه ایتدی)

جقه‌راجه قالدیلر برلشدیلر، بردفعه رضا بریسی بیچاره‌قلر
ملاقات ایدیلر علی افندی، نهایت حمودتی قاپ دیه‌رک استاسیونده کذلک اسمنی
حمد برطرف اوزانیورلر. دیورکه:
اشمندوف هرکس ایتدی. فنایل قلوبلر اسمنی حمد اولدیغندن
ترجمانه صورلدی
دیه‌رک بونی ایچیندن آیرلدقدن دقیقه، شوشندوفه دقیقه‌یه
دیه‌رک آیاغه براقیلدیلر آیرلدقدن دقیقه، بروه اوقیدیلر اولمالیدر. دیه‌رک جواب
دیه‌رک، بروه‌یه هدیه ایتمکلر عادتدندر اولمالی، بروه اوقیدیلر بهمان بونی بر اعتبار ایله اوه‌یه
دیه‌رک اوزاقدن طرف بیرشدم. ایچیندن بهمان بونی
دیه‌رک اوفه‌نه املا! دیه‌رک جزاخانه برلشدیردم."
اوفه‌نه بو جائزه ایله آتفاقه‌جقمی، ای عبادنا صاحب آلدیغی
قانه بیچاره بو جائزه ایله وقفاً و مطبعه ایچون لازم اولان اشیا، بنده ده
قانه‌لری در برقاص، فاتیه حوقاتی و مطبعه ایچون لازم اولان اشیا، بنده ده
مطبعه قانه‌لری در برقاص آیرلیه برجیلر کوزلمه. علی افندی، بابامغ برلشه حکومتلر
بدلاتنا اوده‌یه صوقلمه آیرلیه برجیلر کوزلمه.
دیه‌رک اوردیلر اندن زیاده ایدیلر تحت‌جه‌فرد.

---

(1)

علی افندی حضرتلری. حالا اطرافلی برنیکی یه صاحب برلوی مقدمه‌یه
ده و هانکی نامیله ده و حتی نه زمانه دوکلدیکی بیلیم مجهولدر.
مشهور آدملر آنسیقلوپدیسی ده، ابراهیم علاءالدین مرحوم، بابای عالم جلد
بیرنجی محرری آیاسنده و علی افندینک باشقه دوستلرندن برلوندنلی بایزیدلی خالده،
استانبولده بایلم محلله وقایع مهم آدلی بر دوستی وبریلمش تکرار
ایتمکه بیلیرلر. بیرنجی باشقه جیلر، علی سعادی، دقتسز قیاسلرنه،
بیرنجی علی سعادی، بیرنجی علی، فلسفی
و بو وقت اوزرینه حکومتجه قیاسلرنه.
مقابلر بابنده مقدمه‌دیر.
علی افندی، حقیقی و سنوبری محدود اولمقه برابر، ذکا،
اخلاقیله و تسلیله برابر اخمه بیرنجی، بر قاچ جهاتدن دها
۱۹۰۸ انقلابندن صوکره بیرنجی باسمه محرری اوزمانه
انتشار ایتمش، فقط دوام ایتمامش. محرری توفیق، مایلجی بر
کنج بر محرر اولان (محرری توفیق) مرحوم باشمشدر.
بر توراینلر وقتی بر آدلی کتابی جدولدر.
بایاردی.

(2) مشهور کوچوک زاده فؤاد پاشا
کوتاهیه ده دوغمه و 1917 ده استانبولده
(3) صوکره رئیس اولان ماجد بک، 1841 ده
کوچوک زاده عزت صنوزاده شاعر افندینک اولمقدر. 1868 ده
وفات ایتمشدر. بیرنجی رفعت مطبوعاتی مدیرلکه، 1886 ده ده تکیه ایدیلمه
برنجی، 1877 ده ایکنجی مطبوعات اجنبی مدیرلکه) ده بیلیه اولونمشدر. عبدالحمید زاده
(خارجه نظارتی مطبوعات اجنبی مدیرلکه)

مجلس معبوثان و بر دهک مطبوعات قانونی بر وثیقه سنی ایدرک احمد ، توقیفده
مزاج محمومی جیقارمش حقنده کی ماده یی مبرانه ایلمشدی . فقط مجلسه - دایه لری .
(باشه : توقیفده مطبوعات اداره لری و بولیسلری - خاصه محمودی .)

(4) اسکی استانبول معبوثی ادیب و خطیب حمدالله صبحی بک بر برورق ورمشدی
(باشه : بک 1861 ده تشکیل ایدن ایکنجی عثمانلی جمعیتنک مؤسسلرندندر .
عثمانلی تاریخی - ابراهیم زلاره توقیف بدل)
مقارف ایله مرزی .

(5) امین افندی حقنده بر نبذه

(6) Les Turcs anciens et modernes - اسکی و یکی ترکلر آدلی
ترکیه و عموماً عثمانلی تاریخنه تعلق ایدن جائز اولمایان جهتلر برآرزو
مؤلفی اولان مصطفی جلال الدین پاشا ، 1848 اختلالنده اشتراکندن دولایی وطن
ترکه مجبور اولمشدر له اجبار اولنمشدر . 10 نیسان 1826 ده دوغان مصطفی جلال الدین
پاشا ، 23 یاشنده (1849) عثمانلی اردوسنه آلینمشدر ، حکومت ، کنج له صلحیتدار
حربی و عسکری سیلکینمش ، بابعالی خزینه میقدمه کی هزینه دقت آلاره ارکان حرب یوزباشیلغنه
رتبه سیله عثمانلی اوردوسنه قبول و خزینه سفیر - (باشوکیل اکرم محمد لطفی پاشا) ندا
قبول ایدرک ارکان حرب میرالایلرنده محمد پاشا / چایلا اولمشدر .
الی بدبورک حرص و هوسی جریحه سی . رضا مدالیه کنج اسکی برمنجی وطنی
قویاجه مدیر 1848 اختلالنه برله اختلالجی حقنده اشتراک ایتدیکی ، ایکنجی وطنی
مرفه غایه سیله 1850 دنبا 1876 : حتی - تراکیه ایدنه معقود جریده (1852
قوه دنبا 1853 - 1856 روس 1857 بغداد ، 1861 قوه دنبا ، 1867 کریت
1875 هرسک جریده) بر تورک خایل حقنده کیمسه ، برقاچ دفعه یاپلامشدر ،
نهایت 1876 قوه دنبا جمعیتنده ، ولیعهد سنی جائزه کی ، فاستنا آلدین
بر پایه ایله شهادت وفات ایتمشدر .
آثار دینی لهجه دنبا باشقه لاتیجه ، سوازجه ، آلمانجه و دیگر لر
ترجمه بر چوق یازیلمشدر .
آثار یازیلمامش .

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E. 2571

(7) [illegible] حقنده مقامنی حمل ایدن [illegible] بیکی دیرلدی.

(8) حالت بدا حقنده بر بیکی، صاحب بولونمقده‌در.

(9) وزیر خانی، اوتاغی. عبدالله تفاقچی بیکی، بولکون‌ده عین آدمی

طاشیاسه، بیورور وعدون خانه.

(10) (تولومی: 1877) موسه مهاجرلدن ارجنیم دوقخانه مدیری عبدالکریم

افندینک اوغلی. بر جوبه متوفاته و والیده‌ر. بولوندقدن صوکره ضبط مثری اولدی.

ابراهیم عمادالدین مرحومه کوره، ضابطاندن چلنامه‌در. اکلامقه ایسه ربعی قدر جاهل

برذات وکلمه. [illegible] واربابی اولدقجه واقف، دولغون وجودلی، اوته بویلی،

کوریوزلی، وجلف سنده بوکلی وشدتلی برذاتمشه. بوکا نظاً عین افندینک اتهامنی

قبل احتمالی بقی ایدی ایسه ایکی‌ده. تمامن حقنده طرفه واقف بر بیکاویرن

برفاینه استنباط‌ده.